

SLEZSKÝ SBORNÍK

ACTA SILESIACA

OBSAH ROČNÍKU CVIII / 2010

ŘÍDÍ MILAN MYŠKA

SLEZSKÉ ZEMSKÉ MUZEUM

STUDIE / ARTICLES

- Robert ANTONÍN: *Jan Lucemburský a slezská knížata v letech 1327–1329* 5–21
Jiří FRIEDL: *Otázka zaměstnávání dělníků z Polska na Těšinsku v letech 1945–1947* 79–91
Mlada HOLÁ: *Holdovací cesta krále Matyáše do Vratislavi v roce 1611* 60–78
Martin HOLÝ: *Partikulární školství v Dolním Slezsku a nobilita z českých zemí v 16. a v prvních desetiletích 17. století* 167–186
Sandra KREISSLOVÁ: *K problematice etnického a jazykového vědomí německy hovořícího obyvatelstva v pohraničním okrese Chomutov* 92–110
Jarosław KUCZER: *An official or a satrap? Two faces of the starost in hereditary Silesian duchies (1629–1741)* 187–204
Mario MÜLLER: *Der Glogauer Erbfolgestreit (1476–1482) zwischen den Markgrafen von Brandenburg, Herzog Johann II. von Sagan und Matthias Corvinus, König von Ungarn und Böhmen* 22–59
Milan MYŠKA: *Hornicko-hutnický spolek v Moravské Ostravě* 255–272
Martin PELC: *Turnerské hnutí v Rakouském Slezsku mezi liberalismem a nacionalismem (1880–1914)* 235–254
Petr POPELKA: *Sociální začleňování špičkových měšťanských podnikatelů éry průmyslové revoluce na příkladu moravské podnikatelské rodiny Kleinů* 205–234

MATERIÁLY / MATERIALS

- Adrien QUÉRET-PODESTA: *The influence of the so-called Hungarian-Polish Chronicle on the Silesian medieval chronicles* 273–278
Marek SKUPIEN: *Katalog listin uložených na faře v Hlučíně* 111–116

RECENZE / REVIEWS

- Klára Benešová – Petr Kratochvíl – Ivan P. Muchka – Taťána Petrasová – Dalibor Prix – Rostislav Švácha, *Velké dějiny země Koruny české. Tematická řada. Architektura (Bogusław Czechowicz)* 279–281
Kateřina Charvátová, *Dějiny cisterckého řádu v Čechách 1142–1420. III. svazek. Kláštery na hranici a za hranicemi Čech (Jana Filová)* 117–120
Jana Pávová, *Demagog ve službách strany. Portrét komunistického politika a ideologa Václava Kopeckého (Marie Bočková)* 282–284
Rachunki śląskiego podatku szacunkowego z drugiej połowy XVI wieku, Ed. Kazimierz Orzechowski (*Petr Kozák*) 121–123

ZPRÁVY O LITERATUŘE / BRIEF NOTICES

- Lenka Bobková – Martin Čapský – Irena Korbelářová a kol., *Hejtmanská správa ve vedlejších zemích Koruny české (Jaroslav Pleskot)* 289–291
Náboženský život a církevní poměry v zemích Koruny české ve 14.–17. století. Korunní země v dějinách českého státu IV, edd. Lenka Bobková a Jana Konvičná (*Jakub Mamula*) 129–132
Gabriela Sobková z Kornic, provdaná ze Spens-Booden. Deníkové rodinné záznaky (1785–1808), Edd. Veronika Čapská a Veronika Marková (*Markéta Kouřilová*) 294
Nelegální ekonomické aktivity migrantů. Česko v evropském kontextu, ed. Dušan Drbohlav (*René Petráš*) 138–139
Město: proměnlivá ne-samozřejmost, Edd. Slavomíra Ferenčuhová, Magdaléna Hledíková, Lucie Galčánová, Barbora Vacková (*Olga Šrajero*) 301

Martin Jemelka, Lidé z kolonií vyprávějí své dějiny (<i>Pavel Kladiwa a Andrea Pokludová</i>)	300
Odhady majetků měšťanů v Opolsko-Ratibořském knížectví z roku 1544, edice, Prameny k dějinám Slezska, sv. 12, Ed. Radim Jež (<i>Jan Al Saheb</i>)	133–134
Těšinsko v proměnách staletí: sborník přednášek z let 2008–2009 k dějinám Těšínského Slezska, Edd. Radim Jež a David Pindur (<i>Jana Konvičná</i>)	295–296
My a ti druhí v moderní společnosti, Edd. Gabriela Kiliánová, Eva Kowalská a Eva Krekovičová (<i>Olga ŠrajEROVÁ</i>)	301–302
Mittelalterliche Eliten und Kulturtransfer östlich der Elbe. Interdisziplinäre Beiträge zu Archäologie und Geschichte im mittelalterlichen Ostmitteleuropa, Hrsg. von Anne Klammt und Sébastien Rossignol (<i>David Kalhous</i>)	285–286
Jiří Knapík – Jaromíra Knapíková, „Slezský konzulát“ v Praze: od Slezanu ke Slezskému kulturnímu ústavu 1906–1945 (<i>Andrea Pokludová</i>)	297–298
Marie Koldinská – Ivan Šedivý, Válka a armáda v českých dějinách. Sociohistorické črty (<i>Jakub Mamula</i>)	125
Irena Korbělářová – Rudolf Žáček, Těšinsko – země Koruny české. Ducatus Tessinensis – terra Coronae regni Bohemiae. K dějinám knížectví od počátků do 18. století (<i>David Pindur</i>)	132–133
Grundlagen für ein neues Europa. Das Magdeburger und Lübecker Recht in Spätmittelalter und Frühen Neuzeit, Hrsg. von Heiner Lück, Matthias Puhle und Andreas Ranft (<i>Martin Čapský</i>)	287–289
Lateinisch-griechisch-arabische Begegnungen. Kulturelle Diversität im Mittelmeerraum des Spätmittelalters, Hrsg. von Mergit Mersch und Ulrike Ritzerfeld (<i>Petr Kozák</i>)	286–287
Milan Myška – Aleš Zářický a kol., Prameny k hospodářským a sociálním dějinám I (<i>David Pindur</i>)	134–136
Grzegorz Myśliwski, Wrocław w przestrzeni gospodarczej Europy (XIII–XV wiek). Centrum czy peryferie? (<i>Jana Konvičná</i>)	128–129
Miklós Nyiszli, Byl jsem Mengeleho asistentem (<i>Kamil Rodan</i>)	136–137
Ostrava. Příspěvky k dějinám a současnosti Ostravy a Ostravska 24 (<i>Radek Lipovský</i>)	126–127
Martin Pelc, Struktury opavského sportu 1850–1938 (<i>Martin Sosna</i>)	296–297
Radim Plaček, Oldřich Černík a jeho politická činnost v Ostravském kraji do roku 1956 (<i>Jiří Knapík</i>)	137–138
Prager Wirtschafts- und Sozialhistorische Mitteilungen 8 (<i>Jiří Matějček</i>)	127–128
Rüdiger Ritter, Die Geschichtsschreibung über Abstimmungskämpfe und Volksabstimmung in Oberschlesien (1918–1921). Eine Auswahlbibliographie (<i>Ivo Baran</i>)	299
Tomáš Sterneck, Mezi měšťany a šlechtou. Dějiny rodu Daublebských ze Sternecku (<i>Jana Janišová</i>)	292–294
Jan Štěpán, Dvůr olomouckého biskupa Stanislava Pavlovského z Pavlovic v letech 1579–1598 (<i>Petr Kozák</i>)	291–292
Slovenčina v menšinovom prostredí. Štúdie z II. medzinárodnej vedeckej konferencie Výskumného ústavu Slovákov v Maďarsku, Békešská Čaba 17.–18. októbra 2007, Edd. Alexander Ján Tóth a Alžbeta Uhrinová (<i>Olga ŠrajEROVÁ</i>)	140–141
Teschen. Eine geteilte Stadt im 20. Jahrhundert, Hrsg. von Ludger Udolph und Christian Prunitsch (<i>Martin Pelc</i>)	298–299
Alžbeta Uhrinová, Používanie materinského jazyka v kruhu békeščabianskej inteligencie (<i>Olga ŠrajEROVÁ</i>)	140–141
Alžbeta Uhrinová, Dejiny prípravy slovenských učiteľov v Békešskej Čabe.	140–141

Otázky slovenského školstva v Maďarsku (<i>Olga Šrajerová</i>)	
Používání slovenského jazyka v Békešskej župe, Edd. Alžbeta Uhrinová a Mária Žiláková (<i>Olga Šrajerová</i>)	140–141
Jaroslav V aculík, České menšiny v Evropě a ve světě (<i>Petr Kaleta</i>)	124–125

KRONIKA / CHRONICLE

Archivní setkání v Bad Kissingen (<i>Zdeněk Kravar</i>)	311–313
Forum Urbes Medii Aevi IX (<i>Petr Kozák</i>)	306–307
Glogovia Maior: Wielki Głogów między blaskiem dziejów i cieniem ruin (<i>Petr Kozák</i>)	145–147
Hejtmanská správa ve vedlejších zemích Koruny české (<i>Martin Čapský</i>)	144–145
Konference Dějiny Opavy VII.: Město a země (<i>Petr Tesař</i>)	149–150
Konference „Městské archivy a městští archiváři včera, dnes a zítra“ (<i>Zdeněk Kravar</i>)	155–156
Korunní země v dějinách českého státu V (<i>Petr Kozák</i>)	304–306
90 let od připojení Hlučínska k Československu (<i>Zdeněk Kravar</i>)	153–154
Muzeum Těšínska a dějiny posledních těšínských Piastovců (<i>David Pindur</i>)	307–308
Náboženství v českých zemích v „dlouhém 19. století“ (1780–1918) (<i>Olga Gebauerová a Petr Tesař</i>)	309–311
Profese archivář, archivářka aneb Půl století novodobého severomoravského archivnictví od správní reformy v roce 1960 (<i>Petr Tesař</i>)	314–315
„Prožít smysluplný život je dopřáno pouze tomu, kdo si uvědomuje jeho nenahraditelnou cenu.“ Za doc. RNDr. Radimom Prokopom, CSc. (<i>Olga Šrajerová</i>)	303–304
Setkání „mladých“ historiků v Hradci Králové (<i>Lucie Jelínková</i>)	313–314
Schlesien als Anliegen einer deutsch-polnischen Regionalgeschichte (<i>Jakub Mamula</i>)	151–152
X. svatováclavské setkání – Jesenicko v kontextu vývoje slezské a moravské architektury (<i>Zdeněk Kravar</i>)	311
Šlechtic v Horním Slezsku v novověku (<i>Petr Kozák a Jiří Peterka</i>)	147–149
70. výročí prvního transportu Židů (<i>Stanislav Knob</i>)	154–155
Za gotickým uměním do Krnova aneb Konference s mezinárodní účastí konaná v Krnově pod názvem „Gotické umění Slezska“ (<i>Petr Tesař</i>)	142–143
Zrození moderního města 1890–1939 (<i>Andrea Pokludová</i>)	152–153

BIBLIOGRAFICKÁ PŘÍLOHA / BIBLIOGRAPHY

	157–159
	316–317